

Olli Rehn
Euroopan komission varapuheenjohtaja
Euroopan unionin talous- ja rahoitusasioista vastaava komissaari
B - 1049 Bryssel
Belgia

Timo Rantakaulio, puheenjohtaja
Maatiainen ry.
Stenbäckinkatu 8
00250 Helsinki
toimisto@maatiainen.fi
www.maatiainen.fi

Hyvä Olli Rehn

25.4.2013

Uusi siemenlaki kieltäisi maatiaiset

Toivon Teidän äänestävän maatiaiskasvien puolesta ja niiden viljelyn, ylläpidon sekä saatavuuden tukahduttavaa ja vaarantavaa lainsäädäntöä vastaan. Euroopan unionin ja Suomen siemenlainsäädännön tulee jatkossa mahdollistaa maatiaiskasvien hyödyntäminen ja kasvatusta sekä ympäristön ja maatalouden geenivarojen monimuotoisuuden säilyminen ja kehitys tuleville sukupolville.

Tilanne on erittäin kriittinen maatiaiskasvien dynaamisina säilymisen kannalta tämänhetkisen siemenkauppaa koskevan lakiluonnoksen (Plant Reproductive Material, PRM) mennessä Euroopan parlamentin ja Euroopan neuvoston käsittelyihin. Äänestys luonnoksesta pidetään ma 6.5. Maatiaiskasvien tallettaminen siemeninä, solukkoina tms. pelkästään pitkäaikaisiin pakkasvarastoihin estäisi vähitellen näiden kasvikantojen luonnollisen sopeutumisen muuttuviin ympäristöoloihin.

Maatiainen ry - Det lantliga kulturarvet on aatteellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on säilyttää vanhat viljely- ja koristekasvit, alkuperäiset kotieläinrodut sekä kulttuurimaisemat ja luonnon monimuotoisuutta.

Maatiainen-yhdistykselle maatiaiskasvit ovat osa sen ydintoimintaa. Maatiaiskasvi on viljely- ja koristekasvin muoto (variety), jolla on pitkän ajan kuluessa valikoitunut kyky sietää biottista

(sairaudet, loiset) ja abioottista (kylmyys, kuivuus, ravinneköyhyys) stressiä, mikä johtaa korkeaan viljelyvarmuuteen ja keskinkertaiseen satoon alkuperäisympäristön vaatimattomassa (low input) viljelyjärjestelmässä. Siemenestä lisättävät maatiaiskasvit ovat tyypillisesti perimältään monimuotoisia populaatioita. Maatiaiskasvit ovat syntyneet luonnonvalinnan ja ihmisen luomien viljelyjärjestelmien yhteisvaikutuksesta satojen ja tuhansien vuosien kuluessa.

Maatiaiskasvien kestävyys ja vaatimattomuus (low input agriculture) tarjoavat innovaatiomahdollisuuksia pienimuotoisessa maataloudessa tilanteessa, jossa on otettava huomioon ilmastonmuutos ja energiavarojen riittävyys. Esimerkiksi vuoden 2013 maatiaiskasvista, harjaneilikasta (*Dianthus barbatus*) on meiltä saatavilla kanta, joka on alunperin kasvanut Hämeenkyrössä Nobel-kirjailijamme F. E. Sillanpään lapsuudenkodin pihassa. Maatiainen ry. on myös merkittävällä tavalla osallistunut kaskinauriin ja eräiden muiden ikaikaisten ruokakasvien pelastamiseen nyky maailman käyttöön.

Maatiaiskasvit eivät ole lajikkeita, joita nykyinenkin siemenlainsäädäntö useiden merkittävien kasvien osalta vaatii rekisteröitäväksi DUS-sääntöjen mukaisesti (Distinctness, Uniformity ja Stability). Nämä kriteerit vaativat siemenpopulaatiolta mm. yhdenmukaisuutta (uniqueness), joka on suoraan monimuotoisuuden vastakohta. Lisäksi lajikkeen vakauden (stability) vaatimus estää siemenpopulaation muuntelun ja muuttumisen reaktiona ympäristön muuttumiseen. Tämä on vakava ja kauaskantoinen asia.

Maatiaiskasvien kasvatusta ja hyödyntämistä tarvitaan tulevaisuudessakin suurituottoisten lajikkeiden rinnalla sekä kestävä kehityksen takaavana vaihtoehtona. Kotitarveviljely ja siihen soveltuvat paikalliset, monimuotoiset kasvit ja -eläimet auttavat ihmisiä selviämään taloudellisesti vaikeina aikoina. Puutarhanhoidolla ja siementen kasvatuksella on merkittäviä terveyttä, henkistä hyvinvointia ja työkykyä ylläpitäviä vaikutuksia.

Maatiainen-yhdistyksellä on Eviran myöntämä kylvösiemenen pakkauslupa Suomessa ja 2200 jäsentä koko maassa. Mukana toiminnassa on Suomen tunnetuimpia kasvitieteilijöitä ja puutarhikirjailijoita, kotitarveviljelijöitä, maatiaiseläinten- ja kasvien harrastajia, sekä koti- ja ammattipuutarhureita. Julkaisemme neljä kertaa vuodessa ilmestyvää monipuolista Maatiainen-lehteä, joka jakaa tietoa ja antaa inspiraatiota sekä rohkaisee ja kannustaa maatiaiskasvien kasvattamiseen. Julkaisemme myös vuosittain laajan siemenluettelon, joka kokoaa jäsenten puutarhoissa, kasvimailla, pelloilla ja luonnonalueilla keräämät siemenet ”hajautetusta geenipankista”. Ehdotetut uudet säädökset tulisivat ratkaisevasti vaarantamaan maatiaiskasvien tulevaisuuden niin meidän kuin muidenkin tahojen toiminnan kannalta.

Maatiainen yhdistys pyytää Teitä puoltamaan maatiaiskasvien säilyttämistä tuleville polville sekä mahdollistamaan Maatiaisen siementoiminnan jatkumisen tässä erittäin vakavassa tilanteessa.

Kunnioitavasti

Timo Rantakaulio
Puheenjohtaja, Maatiainen ry.
+358 40 846 5571